

KOHTUMÄÄRUS

Kohus	Tallinna Halduskohus
Kohtunik	Kadriann Ikkonen
Määruse tegemise aeg ja koht	16. veebruar 2012, Tallinn
Haldusasja number	3-12-316
Haldusasi	Taarausuliste ja Maausuliste Maavalla Koda kaebus Muinsuskaitseameti 25.01.2012 väljastatud kinnismälestisel, selle kaitsevööndis ja muinsuskaitsealal väikemahuliste tööde tegemise loa nr 8176 tühistamise nõudes

RESOLUTSIOON

- 1. Rahuldada Taarausuliste ja Maausuliste Maavalla Koda esialgse õiguskaitse taotlus ning peatada Muinsuskaitseameti 25.01.2012 loa nr 8176 kehtivus keelates Eremka OÜ-l haldusaktis reguleeritud tegevus kuni 05.03.2012.**
- 2. Kohus palub potentsiaalsel vastustajal ja kolmandal isikul esitada kohtule hiljemalt 01.03.2012 omapoolne seisukoht esialgse õiguskaitse taotluse osas ning samuti kaebeõiguse osas.**
- 3. Saata käesolev määrus kaebuse esitaja esindajale, Muinsuskaitseametile ning Eremka OÜ-le.**

Edasikaebamise kord

Käesoleva määruse peale on õigus esitada määruskaebus Tallinna Ringkonnakohtule 15 päeva jooksul määruse kättetoimetamisest arvates (HKMS § 252 lg 7; 204 lg 2).

ASJAOLUD

- 1. 15.02.2012** saabus Tallinna Halduskohtule Taarausuliste ja Maausuliste Maavalla Koda kaebus Muinsuskaitseameti 25.01.2012 väljastatud kinnismälestisel, selle kaitsevööndis ja muinsuskaitsealal väikemahuliste tööde tegemise loa nr 8176 tühistamiseks. Loa kohaselt on tegemist Rebala muinsuskaitsealal tööde tegemiseks antud loaga, mis hõlmab Eremka OÜ omandis olevaid kinnistuid Sanglepa, Endla ja Pajumardi. Luba väljastati vastavalt metsateatiste nr 1023009101, 1024009101 ja 1025009101 märgitud raie tööde tegemiseks.
- 2. Koos kaebusega** esitati kohtule taotlus esialgse õiguskaitse kohaldamiseks peatada Muinsuskaitseameti 25.01.2012 loa nr 8176 kehtivus keelates Eremka OÜ-l haldusaktis reguleeritud tegevus. Kaebaja põhjendab oma esialgse õiguskaitse taotlust alljärgneva.
- 3. Vastustaja on väljastanud 25.01.2012.a** Eremka OÜ-le kinnismälestisel, selle kaitsevööndis ja muinsuskaitsealal väikesemahuliste tööde tegemise loa nr 8176, mille kohaselt on Eremka OÜ-l

õigus metsateatistel nimetatud raieõigust teostada Rebala muinsuskaitseala hulka kuuluvatel Sanglepa, Endla ja Pajumardi kinnistutel. Tegelikult ei hõlma nimetatud kinnistute metsateatisel toodud eraldised ainult Rebala muinsuskaitseala, vaid ka kultuurimälestist Hiiemets või selle kaitsevööndit. Viimase piirid ei ole käesoleva kaebuse esitamise hetkeks kultuuriministri poolt kehtestatud, mistõttu ei ole võimalik välistada, et Eremka OÜ poolt teostatavad tööd kahjustavad oluliselt Hiiemetsa kui riigi kaitse alla kuuluvat kultuuriväärtust. Kultuurimälestises tööde teostamine vajab samuti Vastustaja luba, mida ei ole käesoleval hetkel väljastatud. Selle väljastamine ei ole ka võimalik, kuna õiguspäraselt on Hiiemetsa piirid määratlemata.

4. Vastustaja poolt loodud ajalooliste looduslike pühapaikade ekspertkomisjon (alates 17.06.2011 ekspertnõukogu, ka ALPEK) poolt 17.05.2011 esitatud ettepaneku kohaselt peaks Hiiemets hõlmama 47,4 ha võrra suurema ala kui Muinsuskaitseameti hinnangul. Muinsuskaitseamet ei ole oma seisukohta Hiiemetsa piiride osas õiguspäraselt kujundanud, sh on tegemata vastavasisuline ettepanek kultuuriministrile, kelle pädevuses on kultuurimälestise piiride määratlemine.

5. Vaatamata eeltoodule on Muinsuskaitseamet 25.01.2012 loaga andnud Eremka OÜ-le õiguse teostada raiet võimaliku (ALPEK'i hinnangul Hiiemetsa hõlmava) kultuurimälestise Hiiemetsa suhtes. Arvestades Hiiemetsa väärtust, siis raieõiguse teostamine võib hävitada selle peamise kultuuriväärtuse ja mälestisena tunnustatud eesmärgi. Kolmanda isiku poolne raieõiguse faktilisel teostamisel on pöördumatu tagajärg. Ühtlasi juhib kaebaja tähelepanu, et ALPEK'i ja Muinsuskaitseameti arvamuste järgi on Hiiemetsa piiride kehtestamisel märkimisväärne erinevus (47,4 ha), mistõttu on piiride kehtestamine põhjalikku otsustamist vajav protsess.

6. Eeltoodust tulenevalt on kaebaja seisukohal, et on otstarbekas kohaldada esialgset õiguskaitset, mille käigus kohus peatab HKMS § 251 lg 1 p-i 1 alusel haldusakti kehtivuse ja keelab HKMS § 251 lg 1 p-i 5 alusel haldusakti adressaadil ehk Eremka OÜ-l haldusaktis reguleeritud tegevuse. Nimetatud abinõude kohaldamise kaudu on tagatud, et Hiiemetsa kui riigi kaitse alla kuuluva kultuurimälestise väärtus ei kahjustuks. Arvestades asjaolu, et Eremka OÜ võib raieõigust teostada igal hetkel, siis palub kaebaja HKMS § 252 lg 4 alusel kõigepealt kohaldada esialgset õiguskaitset 30-päevaseks tähtajaks määrusega, mis ei sisalda põhjendusi.

KOHTU PÕHJENDUSED

7. HKMS § 249 lg 1 alusel võib halduskohus kaebuse esitaja põhjendatud taotluse alusel või oma algatusel teha igas menetlusstaadiumis määruse kaebuse esitaja õiguste esialgse kaitse kohta, kui vastasel juhul oleks kohtuotsuse täitmine raskendatud või osutuks see võimatuks. HKMS § 252 lg 4 alusel võib kohus kuni 30-päevaseks tähtajaks esialgset õiguskaitset kohaldada määrusega, mis ei sisalda põhjendusi. Praeguses menetlusjärgus ei saa ka seda järeldada, et kaebus on ilmselgelt ilma eduväljavaadeteta. Seega on õiguskaitse kohaldamise eeldused täidetud.

8. Eeltoodust tulenevalt peatab kohus esialgse õiguskaitse korras peatada Muinsuskaitseameti 25.01.2012 loa nr 8176 kehtivus keelates Eremka OÜ-l haldusaktis reguleeritud tegevus lähtuvalt HKMS 252 lg-st 4 kuni 05.03.2012. Tulenevalt HKMS § 252 lg-st 7 on menetlusosalistel õigus käesolevat kohtumäärust vaidlustada 15-päeva jooksul Tallinna Ringkonnakohtus. HKMS § 252 lg 4 sätestab, et kui menetlusosalised ei vaidlusta käesolevat kohtumäärust, rakendub esialgne õiguskaitse kuni sama seadustiku § 249 lõikes 4 sätestatud tähtpäevani ehk kuni vastava kohtulahendi jõustumiseni. Hilisemalt, olukorra olulisel muutumisel, võivad menetlusosalised esitada vajaduse korral motiveeritud taotluse esialgse õiguskaitse tühistamiseks või selle muutmiseks ka tulenevalt HKMS § 253 lõikest 1.

Kadriann Ikkonen
kohtunik